

δικυάλεις μετὰ τῶν ζωηρῶν μόσχων τῶν, ἃς ἐρύθρατεν ἡ μικρά. "Αὐταὶ μῆται εἰδὲν ἔμειδίκτες γαρίεστατα, ἡγέρθη ὄρθια, ἡρυθρίασεν ἐξ αἰδοῦς, ἐγκυήλωσε μέχρις ἑδάρους τὴν βλέμματά της καὶ τρέχουσα ἐγάθη ὅπισθεν τῶν θάμνων καὶ βρύχων ἐλαύνουσα διὰ λίθων πρὸ αὐτῆς τὰς δαμάλεις της. Μόλις δὲ μετὰ τινα λεπτὰ ἡκούσαμεν τὴν λεπτὴν φωνὴν της, μεθ' ἣς ἐψυχλέ τὸ βουκολικὸν ψυχά της. Ἀλλὰ καὶ ἡ φωνὴ της βρύμηδὸν ἐξέλιπε πολὺ μακράν μας.

(1893)

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

ΣΤΟΝ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ

Στοῦ Πίνδου ἀπάνω τὴν καρφή ποῦ οἱ σταυρητοὶ πετῶν
Κί' οἱ λαγκαδίες του ἀντηλαλούν τοὺς ἤγους τῆς φλογέρας,
Ποῦ τὰ κυπεδία σκορπιστὰ στὶς φύξες του βοτκάνε,
Καὶ νιόφερη σκορπάει ζωὴν ὁ ἔχστερος αἰθέρας.

'Απάνω ἔκει στὸ ξάγναντο τὸ μνῆμα του ἃς σκάψουν
Νὰ βλέπῃ πρὸς τὰ Γιάννινα καὶ στὸ Συράκο πέρο,
Κί' ἔκει ψηλὰ-ψηλὰ τὸ νιὸ Τραχουδίστη νὰ θύψουν,
Γιὰ ν' ἀγροικάχη ἐλεύθερο τὸν σκλαβωμένο ἀγέρα.

Στὴν ἀγκαλιά του ἃς βάλουνε φλογέρα καὶ ὅγι λύρα,
Κί' ἃς γράψουνε στὴν πλάκα του ἀπάνω πῶς ἐχάθη
Μεσ' στὴ λαγκάρα τῆς ζωῆς, μεσ' στοῦ Ἀπρίλιοῦ τὰ μύρα,
Πρὶν τραγουδῆσῃ, πρὶν νὰ βγῆ ἀπ' τῆς σκλαβίας τὰ πάθη.

Καὶ ἃς φυτέψουν ἔλατο στοῦ τάφου του τὸ γλύκι,
Στὸν ἵσκιο του νὰ τρέχουνε βοσκοὶ καὶ βουκόλουδια
Κί' ὅλα τοῦ λόγγου τὰ πουλιά ν' ἀργίζουν μ' ἔνα στόμα
Νὰ λένε τὰ τραγουδῖα του, τῆς στάντης τὰ τραγουδῖα.

Κί' ὅταν περνάῃ ὁ ἄνεμος μεσ' στὰ κλαδιά του ἔλατου,
Καὶ σὰν νῆρ' ὕπνου ἀνάσσαμα ἥγιολογοῦν τὰ φύλλα
Καὶ λέν· τραχουδῖα τῆς ζωῆς καὶ ὅγι τοῦ θυνάτου,
Θὺν νοιώθῃ κι' ὁ Τραχουδίστης ζωῆς ἀνατριχίλα,

Κι' ἔν ἄλλο τότε θλιβερὸ τραγοῦδι ἀπ' τὸ μνημεῖο
Θὺν φιθυρίζῃ ὁ ἔλατος στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἀπείρου
Συγκρατητὸ κι' ἀστείρευτο σὰν τὸ νερὸ τὸ χρύσο
Ποῦ γύνουν οἱ κρυστάλλινες βρυσούλες τῆς Ἡπείρου.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΑΣΤΕΡΗΣ

ΚΙΜΩΝ ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ¹

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

Γ'.

Ο Κίμων παρεσκεύασε τὰ τοῦ γάμου τῆς ἀδελφῆς του μετὰ στοργῆς πατρός, μετὰ τῆς οὐρανίας εὐτυχίας τῶν μαχτύρων καὶ μετέσχε τῆς γαρδῆς τῶν γάμων της ἐν ἐξάρσει εὐδαιμονίας, τῆς ἀληθοῦς εὐδαιμονίας, ἣν προσπορίζει τῶν ἀγαπωμένων ὄντων ἡ εὐτυχία εἰς ἐκείνους τῶν ὄποιῶν ἡ αὐταπόρησις καὶ ἡ ἑβδομήντα τὴν ἐδημιούργησαν.

Μετά τινας ἡμέρας ἡ νέα οἰκογένεια, ἡ ὅποια ἐβλάστησεν ἀπὸ τῆς τέφρας τῆς πατρικῆς οἰκογενείας θύ ἀνεγέρει, ὅπως ἐγκαταστῆ εἰς Τρίπολιν.

Εἰργάσθη αὐτοπροσώπως ὁ Κίμων εἰς τὴν συσκευὴν τῶν ἐπίπλων, τὰ ὅποια πάντα ἐδώρησεν εἰς τὴν ἀδελφήν του καὶ ἐβλεπε τοὺς ἀψύχους τούτους συνοίκους, τῶν παιδικῶν του γρόνων τους προσφιλεῖς συντρόφους, καλυπτομένους ὑπὸ σανιδῶν, καθηλουμένους, ὡς, ὑπὸ τοῦ φερέτρου τὸ κάλυμμα, τὸ λειψανὸν προσφιλοῦς ἀποπτάσης ὑπάρχεως· ἐβλεπεν μετὰ σπαραγμοῦ ψυχῆς, ἐξαφανιζόμενα ἀπὸ τῶν ὄφθαλμῶν του τὰ τέως ἀδιάφορα ταῦτα ἀντικείμενα, τὰ ὅποια ποτὲ μέχρι τοῦδε δὲν εἴχον ἐλκύσει τὴν προσοχὴν του.

"Αλλ' ὑπάρχουν στιγμαὶ ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ βίῳ,
στιγμαὶ ἀλγειῶν κρίσεων τῆς ψυχῆς, καθ' ἃς τὰ ἀψύχα ἀντικείμενα ἀφύπνιζουν τὴν καρδίαν ἡμῶν κατὰ τρόπον παράδοξον.

Νοιᾶσι τις, ὅτι στοργὴ θερμὴ, ἀγάπη φλογερὰ ἐλάνθανεν ἐν ἡμῖν πρὸς τοὺς ἀφώνους, τοὺς ἀψύχους τούτους φίλους, ἥτις ἐκρήγνυται ἀκράτητος εἰς ὁδύνην καυστικὴν κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ἀπ' αὐτῶν ἀπογωρισμοῦ.

Διὰ τοῦτο κρύφη, φοβούμενος τὸ γελοῖον, τὰ κατεφῆλει· ἐν ἐκαστον πρὶν τὰ ἀποχωρισθῆ καὶ τὸ δάκρυον δυσπειθέσεις ὑπέτρεψεν εἰς τὸν κανθόν των ὄφθαλμῶν του· καὶ τῆς σφύρας ὁ κρότος πολλοὺς ἐκάλυψε πικρούς του στεναγμούς, ἐνῷ ἡ διάνοια του προσήρμοζεν ἀνὰ μίαν ἀνάμνησιν εἰς ἐκαστον τῶν ἀντικειμένων τούτων.

"Ἄγ! Αὐτὸ τὸ καλαμάρι ποῦ ἔγραψε τόσα γρόνια ὁ ἀγαπημένος ὁ πατέρας του, μὲ τὴ σπασμένη ἀψυδόχη! Αὐτὸς τὴν ἐσπασε μικρός· τὸ θυμάται· καὶ τὸν πηραν τὰ κλάμματα τότε ἀπὸ τὸ φόρο, κι' ὁ πατέρας του ἀντὶ νὰ τὸν μαλώσῃ τὸν ἐχαίδενε, τὸν φίλούσε. Κ' αὐτὸ τὸ σανιδένιο, τὸ πρόστυχο τραπεζάκι, πόσα γρόνια σκυμμένος ἀπάνω του μὲ τὸ λυγνάρι ἐμελετοῦσε τὰ σχολικὰ του μαθήματα, πόσας φόραις ἀφηρημένος ἐσκάλιζε ἀπάνω του τὸ ὄνομά του, ἡ ἐζωγράφησε καράβια. Κ' αὐταῖς ἡ παληναὶ γαλογραφίαις ἡ σκοροφραγμέναις, μὲ ὑποθέσεις τῶν πολέμων του Ναπολέοντος, μὲ τὰς μάχας του Βάγραμ, τῆς Ιένης, τῆς Μόσκοβας, ποῦ τὰς ἐθεύμαχες μικρός, ἀνεβασμένος στῆς καρέκλαις! Θὰ φύγῃ κι' ἡ πολυθρόνα τοῦ πατέρα του,

¹ Ιδε σελ. 193.